

ἀλλὰ καὶ διότι ἦτο ἀνεξίτηλον. Εἰς τὰς Ἑλλη-
νικὰς χώρας κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὁ πορφυ-
ροὺς μανδύας ἦτο ἐνδυμα παρατάξις, δι' ἧ καὶ
ἐκλήθησαν οἱ φέροντες αὐτὸ πορφυροφόροι· *Tyrannos*
purpureos.

Ἐκ τοῦ Λουκιανοῦ ἐκάγεται ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν
Ἀθηναίων ἐφόρουσαν πορφυροχρόνους μανδύας, ἐκ δὲ
Ῥωμαίων συγγραφέων μανθάνομεν ὅτι οἱ τροπαιοῦ-
χοι στρατηγοὶ ἐφόρουσαν πορφυροὺν μανδύαν καλού-
μενον, *Toga purpurea*, *Toga picta*.

Οἱ δὲ μανδύαι τῶν αὐτοκρατόρων ἦσαν πλὴν
τούτου καὶ διὰ χρυσοῦ πεποικιλμένοι· διὸ καὶ ἐ-
λέγοντο *Imperium summere*.

Τοῦ πορφυροῦ χρώματος ἐγένετο χρῆσις καὶ ἐπὶ
διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων, εἰς σάββαλα, παρ-
χάριν, εἰς μελάνην, δι' ἧς οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτο-
ρες ὑπεγράφοντο, κλ. Ἐπετρέπετο δὲ κατ' ἐξαιρέσειν
εἰς τὰς προδεδηκυίας τῶν Ῥωμαίων γυναῖκας, διὸ
καὶ ἐκλήθησαν αἱ φέρουσαι τοῦτο *Matronae pur-*
pureae.

Ξ. ΑΛΛΑΙΡΕΡ.

ΠΗΕΙΡΩΤΙΚΑ.

—οοο—

Ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 249 καὶ 235, τοῦ ἀξιολό-
μου περιοδικοῦ συγγραμματος *Πανδώρα*, εἰς τῶν
ἐν Καίρῳ συνδρομητῶν κατεχώρισε σημειώσεις
τινάς καὶ παρατηρήσεις περὶ τῆς πατρίδος τοῦ
Κοριτσᾶς καὶ τῶν πέριξ. Χαίρω, διότι ἐγώ, ὅπως οὖν
ἡμαρτημένως γράψας περὶ αὐτῆς ἐν τῇ χρονογραφί-
ᾳ μου (ὡς προοιμιάζει) ἔδωκα ἀφορμὴν ἐνεργείας
εἰς τὸν κάλαμον αὐτοῦ· προτρέπω δὲ αὐτὸν συγ-
χρόνως ἵνα ἐνασχοληθῇ καὶ περὶ ἄλλα τοιαῦτα
πολιτικογραφικὰ ἀντικείμενα, διότι ἐκ τούτων
εἰδήσεων διαφωτίζεται ἡ ἐθνικὴ ἀρχαιολογία καὶ
ιστοριογραφία· ὅθεν καὶ δὲν θεωρῶ περιττὰς ἀν-
τιπαρατηρήσεις τινας εἰς ὅσα λέγει ὡς ἑπεται·

α' Ἐπειδὴ ὁ Κύριος Π. Ἀραβαντινὸς ἐν τῇ χρο-
νογραφίᾳ τῆς Ἠπειροῦ, ἐγράψεν τινα καὶ περὶ τῆς
πατρίδος μου Κοριτσᾶς, ὅπως οὖν ἡμαρτημένα,
θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ εἰπῶ ὀλίγα περὶ τούτου (ἀριθ.
449 σελ. 69).

β' Διότι ὁ Κύριος Π. Ἀραβαντινὸς ἐν τῇ χρονο-
γραφίᾳ τῆς Ἠπειροῦ, ὁμιλῶν περὶ τῶν ἀρνησιβη-
στικῶν τούτων (Ἀλβανοτοῦρκων) χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν
τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν πολλοὶ τούτων, τὸν
Ἰσλαμισμόν βιαίως ἠσπάσθησαν, οὐδὲ τὰς περιστά-
σεις καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν των, καὶ μάλιστα
τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὸ ἰδιαίτερον μῖσος τῶν Σουλ-
τάνων κατὰ τῶν ὑπὸ τὸν ἥρωα Γ. Καστριώτην
ἀντικειμένων Ἀλβανῶν, θεωρεῖ αὐτοὺς πάντη ξένους
ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐξαίρει τοὺς ὁμοεθνεῖς
Σουλιάτας, Χορμοδίτας, Ὑδραίους, κτλ. Καὶ πρῶ-
τον παραπέμπω τὸν Κύριον Ἀραβαντινὸν πρὸς τὸν

ἀρχαιολόγον D. jur. Johann Georg von Han, Γερ-
μανόν, ὅστις εἰς τὸ σὸφόν του σύγγραμμα *Alban-
sische studien* τοῦ 1884, κάνει μὲ μεγάλην πε-
ρίνοιαν καὶ τὴν παραγωγὴν τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐθνικοῦ
ὀνόματος Σκιπετάρ, τὸ ὅποῖον ὁ Κ. Ἀραβαντινὸς
κακῶς παράγει ἐπὶ τῆς Ἰταλικῆς λέξεως *schiaffo*
—τουφέκι, ὡσανεὶ οἱ Ἴταλοι ἔδωκαν εἰς τοὺς Ἀλ-
βανούς, ὡς καλοὺς ὀπλοποιοὺς τὸ ἐπιθετὸν Σκιπε-
τάρ, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας αὐτοὶ αὐτοὺς ὀνομάζουσι με-
τὰ τὸ ἐπώνυμον, καὶ ἐπομένως ἡ ἐτυμολογία
πρέπει νὰ ζητηθῇ ἐντὸς τῆς ἰδίας γλώσσης. Ἰδοὺ
δὲ τί γράφει ὁ Κύριος Χάν· α' Οἱ στρατιωτὴ τοῦ
ἐπωνομαζόν τὸν μέγαν Πύρρον διὰ τὴν μεγάλην
ἀνδρίαν του Ἀστον, τούτεστι Ἀλβανιστὶ Σκίπις, αὐ-
τὸς δὲ τοὺς ἀπῆλτα· « Πῶς γὰρ οὐ μέλλω, τοῖς
ὑμετέροις ὅπλοις ὥσπερ ὠκυπτέροις αἰρόμενος. »

β' Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ
ἐπωνομασθήσαν Σκιπετάραι ἀπὸ τοῦ Σκίπις ὡς
ὀπαδοὶ ἢ ἀπόγονοι τοῦ Πύρρου τοῦ ἐπονομασθέντος
Ἀστοῦ = Σκίπις. Ἐπιφέρει δὲ καὶ ἄλλην γνώμην
κατὰ τοῦτο προσφρεστέραν ἔτι ὁ ἴδιος. Ἀπὸ τῆς
λέξεως σκήπων = βακτηρία, Λατινιστὶ *scapus*,
Ἀλβανιστὶ σκόπ καὶ στάπ ἐγενεῖτο σκήπον, σκήπτρον,
καὶ σκήπτρον. Ὡστε ἀπὸ τοῦ σκήπ ἢ σκόπ γίνε-
ται σκιπετάρ = σκηπτοῦχος, βασιλεὺς, βασιλοῦ-
χος » (ἀριθ. 235 σελ. 448).

Ἐπειδὴ δὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας καὶ ἐπικρί-
σεις τοῦ ἐξήγαγεν ἐξ ὧν ἐγὼ ἐγράψα περὶ τῆς
Ἀλβανικῆς φυλῆς, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ ἀναφέ-
ρω ἐνταῦθα τὰ γεγραμμένα μοι (τόμ. Β').

α' *Albanoi*. Περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ ἀρχαιότη-
τος τοῦ ἔθνους τούτου διαφωνοῦσιν οἱ Ἱστορικοὶ
καὶ Γεωγράφοι. Ὁ Μελέτιος γνωμοδοτεῖ, ὅτι ὑπάρ-
χει ἔθνος Κελτικὸν ἀπωκισμένον εἰς τὴν Ἰαπυγί-
αν τῆς Ἰταλίας, ἐξ ἧς διέβησαν εἰς Δυρράχιον καὶ
ἐκεῖθεν ὀλίγον διεσπάρησαν. Ὁ Λαόνικος Χαλκο-
κονδύλης περὶ τῶν Ἀλβανῶν ἐκφέρει τὰ ἐπόμενα·
ἀεγὼ οὐδόλως φρονῶ ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ ὑπάρχουσιν
Ἰλλυρικὸν γένος, ὡς τινες λέγουσιν, ἀλλὰ γνωρί-
ζω καὶ παρὰ πολλῶν ἤκουσα, ὅτι ἀπὸ τοῦ Δυρρά-
χίου ὁρμηθέντες ἐρηπλώθησαν προαδύοντες πρὸς
τὰ Ἀνατολικά μέρη μέχρι Αἰτωλίας, Θεσσαλίας,
καὶ μέρους τῆς Μακεδονίας· ἀλλ' εἴτε ἀπὸ τῆς
Ἰαπυγίας, ὡς τινες λέγουσι, διέβησαν εἰς Δυρρά-
χιον, εἴτε ἐκεῖσε ἐξ ἀρχῆς ὁμοροὶ τῶν Ἰλλυριῶν
ὑπῆρχον, οὐ δύναμαι θετικῶς ἵνα συμπεράνω,
ἀλλ' οὔτε εἰναι ἀμφοτέρω τὰ δύο αὐτὰ γένη Ἀλβα-
νοὶ καὶ Ἰλλυριοὶ ἐκ τῶν χωρῶν τῶν πρὸς τὸ Ἴονι-
κὸν πέλαγος ὁρμηθέντα, τὸ μὲν τῶν Ἰλλυριῶν ἐξη-
πλώθη πρὸς Δυσμὰς, τὸ δὲ τῶν Ἀλβανῶν πρὸς Ἀ-
νατολὰς. Μᾶλλον δὲ φρονῶ, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ ὑπάρ-
χουσιν ἐκ τῶν Μακεδονικῶν φυλῶν παρὰ ἐξ ἄλλης
τινὸς ἐθνικῆς ῥίζης, διότι πρὸς τοὺς Μακεδόνας
μᾶλλον πλησιάζουσιν. β' Ὁ δὲ Κύριος Πουκδὴλ
παρατρέχων τὰς παρατηρήσεις τῶν Βυζαντινῶν
ιστορικῶν, Καντακουζηνοῦ, Χαλκοκονδύλου, καὶ ἑτέ-
ρων τινῶν, καὶ διαίρων τοὺς Ἀλβανούς εἰς Γκέκιδας,
Διάπιδας, Τόσκιδας καὶ Τσάμιδας, σπεύδει ἵνα

ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην, ὅτι κατὰγονται ἀπὸ τῶν Κόχλων τῆς Ἀσίας, τῶν καταδιωξάντων τοὺς Ἀργοναύτας, καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς ὁρμώμενος κρίνει καὶ συμπεραίνει (τολμηρῶς καὶ βεβιασμένως κατ' ἐμὴν γνώμην) τὴν περὶ τοῦ ἔθνους τούτου ἀρχαιολογίαν. Ἀδιαφιλονεικῆται ὑπάρχει ὅτι τὸ ἔθνος αὐτὸ πρὸ τινῶν αἰώνων ἐνέκει εἰς τὰς πέριξ τοῦ Δυρράχιου χώρας, διακρινόμενον ἐκ γλώσσης διαφερούσης τῶν ὁμόρων, καὶ ἐκ διαίτης καὶ ἡθῶν ἐξιδιασμένων. Συγγωνευόμενον δὲ ἱστορικῶς μέχρι τοῦ II' αἰῶνος μετὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἰλλυρίας καὶ Ἠπείρου, διετήρησε τὰ ἥθη καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ κατὰ πάσης ἐπιρροίας καὶ καταπίεσεως, αἰτινες συνέβαινον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων εισβολῶν καὶ ἐπιδρομῶν τοσούτων ἀγρίων ἔθνων, καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν δοξασίαν εὐκόλως πως μετὰ τῶν κρατούντων συνεφώνουν, τὰ εἰδῶλα μετὰ τῶν Ἑλλήνων λατρεύοντες, τὸν Πάπαν μετὰ τῶν Νορμανδῶν θεοποιούντες, καὶ τὸν Μωάμεθ ἐνστερνισθέντες ὅτε οἱ κατακτηταὶ τοὺς ἠνάγκασαν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σουλτάν Ἀμουράτου τοῦ Β' καὶ τῶν διαδόχων του. Ὡς ἐκ τούτου δὲ αἱ πλεῖστοι τῶν εἰς τὰ πεδυνὰ μέρη ἐνοικούντων παρήτησαν τὸν Χριστιανισμόν, ἐνῷ οἱ εἰς τὰ ὀρεινότερα (ὅποιοι οἱ Μεριδίται, Χειμαρῶναι καὶ Σουλιῶται) διετήρησαν τὴν θρησκείαν μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας των. Συνέτεινε δὲ οὐκ ὀλίγον εἰς τὸ διατηρηθῆναι χριστιανίζον ἐν μέρος τῶν Ἀλβανικῶν λαῶν ἐν τῇ νέᾳ Ἠπείρῳ, ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡρωϊκότης τοῦ Γεωργίου Καστριώτου, μετὰ τὴν καταστροφὴν, ἣν ὁ στρατηγὸς Δουρουχάνης (ἐπιδραμὼν κατὰ τὸ 1425 ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ) ἐνεποίησε, τοσαύτην πληθὺν καταστρέψας ἐκ τῆς Ἀλβανικῆς φυλῆς, ὥστε πυραμίδας κρανίων ἀνύψωσεν, ὡς ἱστορεῖται. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἱκανὸν μέρος τῶν Ἀλβανῶν πρὸς διατήρησιν τῆς θρησκείας καὶ ἐλευθερίας του, ἔκρινε συμφερότερον ἵνα ἐκπατριωθῇ καὶ μετοικήσῃ εἰς τὰ Ἀνατολικώτερα μέρη, ἀπ' ὧν, ἅμα οἱ Ὀθωμανοὶ ἐπλησίαζον, προέβαινον ἐπὶ τὸ Ἀνατολικώτερον, καὶ ἐκ τούτων κατὰγονται αἱ Ἀλβανικαὶ ἀποικίαι τῆς Ἀττικῆς καὶ Πελοποννήσου, Ὑδρας, Σπετσῶν, Σαλαμίνος, Πόρου, Ψαρῶν καὶ Κύπρου. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι ὅσοι ἐν τῇ Ἠπείρῳ Ὀθωμανοὶ ὁμιλοῦσι τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν ὑπάρχουσιν αὐτόχρημα φυλὴ Ἀλβανικὴ, καὶ ὅσοι λαλοῦσι τὴν Γραικικὴν ὑπάρχουσιν ἐκ τῆς αὐτόχθονος Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀρνησάμενοι γενόμενοι. Τοιοῦτοι δὲ ὀλίγιστοι φαίνονται ἐν ταῖς πόλεσι Κονίστης, Ἰωαννίνων καὶ Ἀρτης, καθότι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἐναντίον τῶν καταπίεσεων καὶ βασάνων, ἐσπευδε παντοίαις δυνάμεσιν, ἵνα διατηρήσῃ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀξίαν της. Ὁ χαρακτὴρ τοῦ Ἀλβανοῦ ὑπάρχει ἐκδικητικὸς, φειδωλός, μικροπρεπής, φιλοτάραχος, ὑπομονητικὸς καὶ ἀτίθαστος. Ἡ Ἀλβανικὴ γλῶσσα ὑπάρχει μίγμα τῆς ἀρχαιοτάτης Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἥτοι τῆς Πελασγικῆς, ἔχουσα καὶ πολλὰς μεταγενεστέρως Ἑλληνικὰς λέξεις, ὡ-

σαύτως Σλαβικὰς, Λατινικὰς Κελτικὰς καὶ Τουρκικὰς (ἴδε Σκιπετάρου).

Σκιπετάρου. Ἐκ τοῦ Σκίπ, λέξεως ἐθνικῆς. Ὄνομα ἀποδιδόμενον εἰς τοὺς Ἀλβανούς τοὺς κατοίκους τῆς Ἰλλυρίας τοὺς λαλοῦντας καθαρώτερον τὴν ἐθνικὴν τῶν γλῶσσων. Γνωματεύει τις, ὅτι ἐκ τῆς Ἰταλικῆς λέξεως schioppo (τουφέκι) ὡς οἶοναι ἄριστοι τουφεκταῖδες ἔλαβον τὸ τοιοῦτον ὄνομα, ὅπερ κυρίως ἀντιποιοῦνται οἱ κάτοικοι τῆς ἡγεμονείας τῆς Σκόδρας, καὶ οἱ τῆς Νέας Ἠπείρου, οἱ γνωρίζομενοι καὶ διὰ τοῦ νεωτέρου ὀνόματος Γκέγκιδες. Ἐπὶ τῶν ὁρέων αὐτῶν τῶν Ἀλβανῶν, τῶν φύσει ἀποτομιωτάτων καὶ δυσπρασίτων, οὐδ' οἱ αἰετοὶ τῶν Ῥωμαίων ἐστήθησαν ποτέ, οὔτε ἡ ἡμισέληνος ἀνυψώθη διὰ τῆς βίας. Τῆς ὅλης Ἀλβανικῆς φυλῆς ὁ πληθυσμὸς ὑπολογίζεται ἐν καὶ ἡμῖν ἑκατομύριον, ἐξ ὧν περὶ τὰς 600,000 πρεσβεύουσι τὸν Ἰσλαμισμόν. Τὸ ἔθνος τῶν Σκιπετάρων κατεδείχθη πάντοτε τρέφον πατριωτικὴν ἀρετὴν καὶ ἔρωτα, καὶ ἀπέναντι τοῦ τοιούτου αἰσθήματος ὀλιγίστην εἶχε καὶ ἔχει δύναμιν ἡ θρησκευτικὴ δοξασία. Ἐκ τούτου ὁ Ἀλβανὸς καὶ ὁ Ἀσιανὸς Ὀθωμανὸς ὑποβλέπονται καὶ μισοῦνται ὡς ἂν μὴ ἦσαν ὁμόθρησκοι, καὶ ἐκ τούτου τὰ μεταξὺ αὐτῶν περιφρονητικὰ ὀνόματα Καλτούπης καὶ Ἀρναούτης ἀποδίδονται (ἴδε Ἀλβανός;) ».

Παραπέμπων λοιπὸν τὸν ἐν Καίρῳ συνδρομητὴν εἰς τὰς προεκτεθειμένας, εἰς τε τὰ ἐν ταῖς λέξεσι *Σουλιῶται*, *Λιάπιδες*, καὶ *Νέα Ἠπειρος*, ἐρωτῶ αὐτὸν φιλοφρόνως πόθεν ἐξήγαγεν ὅτι ὁμιλῶν περὶ τῶν ἀρνησιθρήσκων Ἀλβανῶν, παρέλιπον τὴν ἐποχὴν καὶ τὰς περιστάσεις, ὧν ἔνεκεν ἱκανὸν μέρος αὐτῶν ἠσπέσθησαν τὸν Ἰσλαμισμόν; Πόθεν ἐξήγαγεν ὅτι διήλθον ἀπαρτηρητὶ τὰς καταπίσεις τῶν Σουλτάνων καὶ κατακτητῶν; Πόθεν ὅτι ἐθεώρησα αὐτοὺς (ἐκτὸς τῶν Σουλιωτῶν, Κορμυσιτῶν, Ὑδραίων, κτλ) ὡς πάντῃ ξένους πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἐνῷ ἐκ τῶν γεγραμμένων μοι ἐξάγεται τὸ ἐναντίον; Ἐὰν διέστειλα τὰς δύο φυλάς τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀμάρτημά. Ἰδιάζουσιν γλῶσσαν, διαίταν, καὶ διαγωγὴν ἔχουσα ἡ Ἀλβανικὴ φυλὴ, καὶ δι' ἰδίων προσόντων χαρακτηριζομένη ἐνόσω ἐνοικεῖ ἀμιγῆς τοῖς Ἕλλησιν, ὡς τοιαύτη ἔσται πάντοτε διεστῶσα ἠθικῶς τε καὶ ἐθνολογικῶς. Ἐὰν δὲ τοὺς Σουλιώτας ἐγὼ ἐξελλήνισα δι' οὓς λόγους ἐκφέρω (λεξ. Σουλιῶται), ἐχέτω τὴν περὶ τούτου ἀμαρτίαν ὁ ἀείμνηστος Κοραΐς, καὶ οἱ Σουλιῶται ἐκεῖνοι ἥρωες, οἱ διαιτώμενοι καὶ λαλοῦντες τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς οἱ περίοικοι Ἕλληνες.

Διὰ τί δὲ με κατηγορεῖ καὶ ὅτι παράγω τὸ ὄνομα Σκιπετάρου ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ schioppo, ἐνῷ γνωματεύω καθαρῶς ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἔχει ῥίζαν τὴν Ἀλβανικὴν Σκήπ; ἵνα με παραπέμψῃ, ὡς εἰσιν, ὡς ἀγνοοῦντα τὰς Γερμανικὰς γλώσσας εἰς τὸ περινούστατον σύγγραμμα τοῦ σοφοῦ ἐκείνου Γερμανοῦ, καὶ ἀποδείξῃ ὅτι διήλθεν αὐτὸς τὰς Ἀλβανικὰς μελέτας, καὶ δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ὡς χρη-

σμούς τὰς εἰκασίας καὶ ἐτυμολογίας τοῦ Κ. Χάν. Τὸν σοφὸν τοῦτον ἄνδρα γνωρίζω ἐκ τοῦ σύγγε-
γυς, γνωρίζω ὅποιους κόπους κατέβαλε καὶ τί-
νας τῶν ἡμετέρων ἐχρᾶτο εἰς λατομίαν καὶ με-
τακόμισιν τῆς ἀκατεργάστου ὕλης τοῦ κομψοῦ
οἰκοδομήματός του, καὶ πιστεύω ὅτι οὐδ' αὐτὸς
ἀπαιτεῖ τὸ πείθεσθαι ἕκαστον εἰς πᾶν ὅ,τι ἐγνωμά-
τευσε καὶ εἰκοτολόγησε· διστάζω δὲ ἐὰν καὶ αὐτὸς
ὁ σοφὸς Ἀλθανιστὴς ἐπεισεν ἑαυτὸν ὅτι ἡ λέξις
Σκιπετάρει μετηνέ, ἢ ἐκ τοῦ Ἀέτιοι, διότι ἡ λέξις
Σκίπτε » (α) Ἀλθανιστὶ σημαίνει Ἀέτης, καὶ ἐκ
τοῦ Σκηπτοῦχος ἢ Ῥαβδόχος, διότι σκάπ καὶ σκῆπ
Ἀλθανιστὶ σημαίνει σκῆπτρον καὶ ῥάβδον. — Διστά-
ζω πρὸς τούτοις ἐὰν ἐπίσθῃ καὶ αὐτὸς ὁ ἐκ Καίρου
γράφων ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ Λαπίθαι ἔχουσιν ἀπογόνους
τοὺς Λιάπιδας, τὸ ἐθνᾶριον τῆς Ἀλθανικῆς φυλῆς,
ὡς ὁ μέγας Πύρρος τοὺς Σκιπετάρους, διότι αἱ λέξεις
ἡ τὰ ὀνόματα ὁμοιάζουσι. — Τῆς τοσοῦτον προσ-
φυοῦς ταύτης ἐτυμολογίας προσφυσστέρα ἦτο ἡ
παραγωγή τῆς λέξεως Λιάπιδες ἐκ τοῦ λωποδύται,
διότι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ταύτην λέξιν εὐρίσκεται
καὶ τὸ λ καὶ τὸ π καὶ τὸ δ τῶν Λιάπιδων, ἀλλὰ
καὶ τὸ ἐπιτήδευμα τῆς Λαπικῆς φυλῆς συμφωνεῖ.

Περὶ δὲ τῆς ἀποδόσεως Βλαχικῆς καταγωγῆς
εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Μπιθικουκίου (Ἀριθ. 219
καὶ Χρονογ. Τομ. Β' λέξ. Μπιθικοῦκι), εὐγνωμονῶ
καὶ τὸν διορθωτὴν τοῦ μεγάλου μου τούτου ἀμαρ-
τήματος. — Ὡσαύτως εὐγνωμονῶ καὶ διὰ τὸ στα-
τιστικὸν παρόραμά μου περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς
πόλεως τῶν Μπιτωλίων, καὶ χαίρω ὅτι ἐν ὀλίγῳ
τινι διαστήματι ἐρύτρωσαν ἐκεῖσε εἴκοσι χιλιάδες
οἰκογενειῶν, ὡς ἄλλοτε οἱ ὀδόντες τοῦ Κᾶδμου.

Ζητῶν τὴν συγγνώμην τοῦ συμπατριώτου μου
ἐπιστολέως διαβεβαίω αὐτὸν ὅτι ἐκτιμῶ ἐγκαρδίως
τὸν ζῆλόν του εἰς τὸ μελετᾶν καὶ ἀναδιφεῖν πᾶν
ὅ,τι γεωγραφικῶς καὶ ἱστορικῶς ἐνδιαφέρει τὴν
πατρίδα αὐτοῦ καὶ τὰ περίξ, καὶ εἰς τὸ κοινοποι-
εῖν τὰς μελέτας του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγνώρισεν ὅποιαν
θυσίαν παρέχει μετὰ τὸ τοσοῦτον σκότους ἡ
περὶ τοιοῦτου ἀντικειμένου πραγματεία, μὴ κατα-
κρινέτω τὰς ἐλλείψεις τῶν οὐχὶ ἐπιδεικτικῶς κατα-
βαλόντων τὸν ἑαυτῶν ὀβολὸν εἰς τὸ ἄπορον ἱστο-
ρικὸν ταμεῖον τῶν προαιωνίως ἐξευγενισμένων Πε-
λασγῶν (Ἑλλήνων), τῶν τε Πελασγογενῶν (Σκιπε-
τάρων), οὓς ἡ αὐτὴ πατρίς, καὶ τὸ αὐτὸ φρόνη-
μα καὶ συμφέρον πρὸ τοσοῦτων αἰώνων συνέχει
ὡς ὁμοιοπαθεῖς καὶ οἶονεῖ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοί.

Ἐν Ἰωαννίναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1860

ΠΑΝΔΩΡΟΣ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

—οοο—

Διήγημα ἰσπανικόν.

Ἦν ποτὲ νέος τις ἐξ εὐγενῶν, ἀλλὰ πτωχός,
τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Κληρωθεὶς στρατιώτης ὑπηρε-
τησεν ὀκτὼ ἔτη, καὶ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ χρόνος τῆς
θητείας ἀνενέωσεν αὐτὴν ἐπὶ ἄλλα ὀκτὼ, καὶ
πάλιν ἐπὶ ἄλλα τόσα, καὶ οὕτως ἔγειναν εἰκοσιτέσ-
σαρα. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ τέλος αὐτῶν ἦτο γέρον,
τὸν ἀπέλυσαν δόντες αὐτῷ ἓν ψωμίον καὶ μίαν δε-
κάραν, ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ του.

— Καλὰ προώδευα! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν Ἰωάν-
νης ὁ στρατιώτης. Εἰκοσιτέσσαρας χρόνους ὑπηρε-
τησα τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν ἔλαβα
εἰς ἀμοιβὴν ἓν ψωμίον καὶ μίαν δεκάραν! Πλὴν,
ἔχει ὁ Θεός! ἄς μὴν ἀπελπίζωμαι· ἡ ἀπολπίσις ἔ-
χει κακὰ ἀποτελέσματα.

Εἶπε καὶ ᾄσισε νὰ ταξειδεύῃ τραγωδῶν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐταξίδευε ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς, συνοδοιπόρον ἔχων τὸν ἀπόστολον Πέ-
τρον. Μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ἀπῆντησεν αὐτοὺς ὁ
Ἰωάννης, καὶ ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐζήτησεν ἀπὸ αὐ-
τὸν ἐλεημοσύνην.

— Καὶ τί νὰ σὲ δώσω; ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης.
Εἰκοσιτέσσαρας χρόνους ὑπηρετήσα τὸν βασιλέα, καὶ
ὅταν μὲ ἀπέλυσαν μ' ἔδωκαν ἓν ψωμίον καὶ μίαν
δεκάραν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἦτο πεισμα-
τάρης, ἐπέμεινε ζητῶν.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ Ἰωάννης· ἂν καὶ ἀφοῦ εἰκοσι-
τέσσαρας χρόνους ὑπηρετήσα τὸν βασιλέα δὲν ἔχω
ἄλλο πλὴν ἑνὸς ψωμίου καὶ μιᾶς δεκάρας, μοιράζω
μαζὶ σου τὸ ψωμίον μου.

Καὶ λαβὼν τὸ μαχαίριόν του, ἔκοψεν εἰς τρία
τὸ ψωμίον· ἔδωκε τὰ δύο κομμάτια εἰς τὸν ἀ-
πόστολον, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸς τὸ ἓν.

Μετὰ μίαν ὥραν ἀπαντᾷ καὶ πάλιν τὸν Ἰησοῦν
καὶ τὸν ἀπόστολον Πέτρον, καὶ πάλιν ὁ ἀπόστολος
ζητεῖ ἐλεημοσύνην.

— Μὲ φαίνεται, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὅτι σὲ ἔδωκα
πρὸ μιᾶς ὥρας· ἀλλὰ, ζητῶ ὁ Θεός! ἂν καὶ ἀφοῦ
ὑπηρετήσα εἰκοσιτέσσαρας χρόνους τὸν βασιλέα δὲν
ἔλαβα ἄλλο πλὴν ἑνὸς ψωμίου καὶ μιᾶς δεκάρας,
καὶ ἂν ἀπὸ τὸ ψωμίον μὲ μένει μόνον τοῦτο τὸ κομ-
μάτιον, ἔστω, τὸ μοιράζω μαζὶ σου.

Καὶ ἀφοῦ τὸ ἐμοίρασεν, ἔσπευσε νὰ φάγῃ τὸ με-
ρίδιον του, διὰ νὰ μὴ βιασθῇ νὰ δώσῃ καὶ τρίτην ἐ-
λεημοσύνην, καὶ μένη νηστικός.

Τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ πρωίας ἀπῆντησε καὶ τρίτον
τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἀπόστολον Πέτρον, οἱ ὅποιοι
καὶ οἱ δύο ἐζήτησαν ἐλεημοσύνην.

— Δὲν σὰς ἔδωκα χθὲς δύο φορές; εἶπεν ὁ Ἰωάν-
νης. Πλὴν ἔστω· μέγας ὁ Θεός! ἂν καὶ ἀφοῦ ὑ-

(α) Πλείστοι δοῦναι ἡρώτησαν πῶς ὀνομάζεται Ἀλθανιστὶ ὁ
αὐτὸς μοι εἶπον ὅτι προφέρεται Schibagne, καὶ οὐχὶ σκίπτε.